

Klass: Anthozoa (koralldjur), **Ordning:** Actiniaria (havsanemoner), **Familj:** *Gonactiniidae*, **Släkte:** *Protanthea*, **Art:** *Protanthea simplex* Carlgren, 1891 **Synonymer:** *Gullmaranemon*

Kännetecken

En liten havsanemon som är lätt igenkännlig på sin färg och form. I litteraturen kallas den ofta Gullmaranemon. Kroppsfärgen är laxrosa, med en blekare ton på tentaklerna. Kolumnen blir som mest ca 2 cm hög och har en diameter på ca 1,5 cm vid munskivan. Den smalnar av nedåt, men blir åter bredare vid fotskivan, som blir ca 1 cm i diameter. Tentaklerna är många, mellan 100 och 160 stycken, och sitter i 5-6 kretsar på munskivan. De kan bli nära 2 cm långa och hålls oftast utsträckta. De inre tentaklerna är något längre än de yttre. Tentaklerna kan dras samman vid störning, men kan inte dras in helt i kroppen. Kroppsväggen har 24 distinkta längsgående fåror på utsidan. Invändigt har kolumnen åtta fullständiga radiära kroppsväggar, s.k. mesenterier, vilka är stödjeväggar som löper från kroppsväggen till svalgröret i mitten. Anemonen saknar acontier, vilket är ett slags försvarstrådar fullsatta med nässelceller och som kan skjutas ut genom kroppsväggen. Sådana finns hos de flesta andra arter av anemoner.

Utbredning och status

Den totala utbredningen är i Nordostatlanten från franska Bretagne i söder, omkring de Brittiska öarna och norrut till Lofoten i Norge. Arten har påträffats på djup ned till 500 m. I Norge är den vanlig på rev av ögonkorall. I svenska vatten är arten allmän i Gullmarsfjorden, där den lever vid strömutsatta vertikala hårdbottenytter från 15 till 50 meters djup. Den klassiska lokalen är Skår, på fjordens sydsida, där arten är rikligt förekommande. Ofta finner man den sittande på sjöpungar eller på rör av havsborstmaskar. Utanför Gullmaren förekommer arten allmänt i Kosterfjorden, samt sporadiskt på större djup i yttre delar av Skagerrak. Vid en expedition 2009 påträffades den på utsjöbanken Kummelbank i nordvästra Kattegatt, väster om Göteborg, vilket är det sydligaste recenta fyndet i svenska vatten.

Ekologi

P. simplex har i huvudsak sexuell fortplantning med ett frisimmande larvstadium, men lösrivna delar av kroppsväggen kan utvecklas till nya individer.

Hot

Arten missgynnas av den ökade sedimentationen till följd av övergödning och bottenrålning.

Åtgärder

En ökad kunskap om arten, dess förekomst och status i svenska vatten behövs.

Övrigt

Etymologi. *Prot-*, Gr. "första" + *anthea*, Gr. "blomma"; *simplex*, Lat. "enkel". Namnet syftar på artens förhållandevis enkla kroppsbyggnad jämfört med andra havsanemoner.

Litteratur

Carlgren, O. 1945. Polypdyr III. *Koraldyr. Danmarks fauna 51*. G.E.G. Gads Forlag.

Hansson, H. G. 2011. Marina sydiskandinaviska "evertebrater". Webb-upplaga.
http://loven.gu.se/digitalAssets/1480/1480031_hansson-2011.pdf

Karlsson, A., Berggren, M., Lundin, K. & Sundin, R. 2014. Svenska artprojektets marina inventering - slutrapport. ArtDatabanken rapporterar 16. Artdatabanken, SLU. Uppsala

Författare

Kennet Lundin 2006. Reviderad Kennet Lundin 2015 © ArtDatabanken, SLU 2015.